NORAKSTS

Lieta Nr.A42499207
A 6165-08/22

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 11.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese T.Jefremova,

piedaloties pieteicēja *R.G.* pārstāvei *V.G.* un zvērinātai advokātei *A.B.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" pārstāvei Dainai Misiņai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja *R.G.* pieteikumu par valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" valdes 2007. gada 21. marta lēmuma Nr.269 atcelšanu un jauna – pieteicējam labvēlīga – administratīvā akta izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007. gada 21. martā valsts akciju sabiedrība „Valsts nekustamie īpašumi" (turpmāk – atbildētāja), pamatojoties uz *R.G.* (turpmāk – pieteicējs) iesniegumu, pieņēma lēmumu Nr.269 „Par *R.G.* ierosinājumu atsavināt apbūvētu valsts zemesgabalu Daugavpilī, Krāslavas ielā 72, noraidīšanu" (turpmāk arī – Lēmums). Ar Lēmumu tika nolemts noraidīt pieteicēja ierosinājumu par valsts zemesgabala 385 m^2 kopplatībā (zemes kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/*) Daugavpilī, Krāslavas ielā 72, atsavināšanu.

[2] 2007. gada 23. aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *R.G.* pieteikums un ar Administratīvās rajona tiesas 2007. gada 17. maija lēmumu ierosināta administratīvā lieta Nr.A42499207 par valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" valdes 2007. gada 21. marta lēmuma Nr.269 atcelšanu un jauna – pieteicējam labvēlīga – administratīvā akta izdošanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

[2.1] 1994. gada 14. jūlijā ar Daugavpils pilsētas valdes lēmumu Nr.71, pieteicējam ir atjaunotas zemes īpašuma tiesības uz zemes gabalu ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, Sakņu ielā 36, Daugavpilī, 383 m^2 platībā.

Blakus ir zemes gabals 3a, 50. kvartāla, Sakņu ielā 36. Pamatojoties uz 1999. gada 14. decembra Daugavpils pilsētas zemes komisijas lēmumu Nr.235-22.5.28, pieteicējam tika piešķirtas tiesības iegūt zemesgabalu ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, Sakņu ielā 36, Daugavpilī, īpašumā par samaksu. 2000. gada 31. maijā zemesgabals ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, 179 m^2 platībā, Sakņu ielā 36, Daugavpilī, ir reģistrēts Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā ar folijas Nr.4578 uz pieteicēja vārda. Tā ir daļa no bijušā zemesgabala Nr.3a, 50. kvartālā, Daugavpilī 300 m^2 platībā Sakņu ielā 36 (pirmskara gadu adrese).

Pārējā zemesgabala daļa 121 m^2 platībā izvietojas ārpus pieteicēja namīpašuma, blakus saimniecības ēkai Sakņu ielā 36 un ir daļa no zemes gabala ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*. Uz zemes gabala izvietojas namīpašums Krāslavas ielā 72, tā ir piebūve, kas ierakstīta zemesgrāmatas nodalījumā Nr.277, kas apgrūtina nekustamo īpašumu. Nodalījuma noraksts Nr. */dzēsts kadastra numurs/* norāda, ka zemes gabala īpašnieks ir Finanšu ministrija.

[3] Atbildētāja valsts akciju sabiedrība „Valsts nekustamie īpašumi" rakstveida paskaidrojumā tiesai pieteikumu neatzīst un norāda, ka uz zemes gabala Daugavpilī, Krāslavas ielā 72, atrodas uz *L.H.* vārda zemesgrāmatā reģistrētas ēkas (būves). Līdz ar to izriet, ka pieteicējs nebija tiesīgs iesniegt iesniegumu par zemes gabala atsavināšanu, jo īpašuma tiesības uz namīpašumu nav nostiprinātas zemesgrāmatā uz pieteicēja vārda. Turklāt, valsts akciju sabiedrība „Valsts nekustamie īpašumi" jau vairākkārt norādījusi pieteicējam, ka zemesgabala Daugavpilī, Sakņu ielā 36 piešķiršana un īpašuma tiesību atjaunošana uz vēsturisko gruntsgabalu, nav valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" kompetencē.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve pieteikumu uzturēja, balstoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem, papildus paskaidrojot, ka ēka uz zemesgabala ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/* (turpmāk arī – Zemesgabals) ir uzcelta nelikumīgi, to nebija tiesības ierakstīt zemesgrāmatā, un šī ēka atrodas uz minētā zemesgabala daļas, kura vēsturiski uz 1940.gada 21.jūliju piederēja pieteicēja ģimenei. Minētais zemesgabals pieteicējam ir nepieciešams, lai piekļūtu pie viņam piederošā šķūnīša.

[5] Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz paskaidrojumā minētajiem argumentiem, un paskaidroja, ka nav bijis tiesisks pamats atsavināt zemesgabalu ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/* pieteicējam, kā arī viņam nav pirmpirkuma tiesības uz konkrēto zemes gabalu.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[7] No lietas materiāliem un procesa dalībnieku paskaidrojumiem tiesa konstatē šādus lietas izlemšanai būtiskus faktiskos apstākļus:

[7.1] 2005. gada 21. oktobrī Daugavpils pilsētas zemes komisija izdeva izziņu ar paziņojumu, ka zemes gabals 385 m^2 platībā ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, kas piesaistīts *L.H.* piederošajai ēkai Daugavpilī, Krāslavas ielā 72 atrodas Daugavpils pilsētas administratīvās teritorijas robežās un uz 1940. gada 21. jūliju, saskaņā ar Valsts vēstures arhīva izziņu Nr.5-H-10162, izdotu 2004. gada 21. decembrī, piederēja fiziskai personai. Daugavpils pilsētas zemes komisijā netika reģistrēti pieprasījumi īpašuma tiesību atjaunošanai no bijušajiem zemes gabala īpašniekiem, līdz ar to, zemesgabals 385 m2 platībā, kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, Daugavpilī, Krāslavas ielā 72, piekrīt valstij (lietas 33. lapa).

[7.2] 2007. gada 6. februārī pieteicējs vērsies pie atbildētājas ar apbūvēta zemesgabala ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/* atsavināšanas ierosinājumu, kurā lūdz atsavināt valstij piederošu/piekrītošu zemesgabalu, kura adrese ir Daugavpils, Sakņu ielā 36 (lietas 24.-31. lapa).

[7.3] 2007. gada 21. martā valsts akciju sabiedrība „Valsts nekustamie īpašumi" pieņēma lēmumu Nr.269 „Par *R.G.* ierosinājumu atsavināt apbūvētu valsts zemesgabalu Daugavpilī, Krāslavas ielā 72, noraidīšanu". Ar minēto lēmumu tika nolemts noraidīt pieteicēja ierosinājumu par valsts zemesgabala 385 m^2 kopplatībā (kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/.*) Daugavpilī, Krāslavas ielā 72, atsavināšanu, pamatojot to ar Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma 4.panta ceturtās daļas 3. un 4.punktu (lietas 5. lapa).

[7.4] Pieteicējam pieder zemesgabali ar kadastra nr. */dzēsti kadastra numuri/*, kuri robežojas ar Zemesgabalu (lietas 7.lapa)

[7.5] Uz Zemesgabala atrodas *L.H.* piederoša ēka. Minētā ēka ir ierakstīta Zemesgrāmatā 2006.gada 3.martā, pamatojoties uz 2005.gada 28.aprīļa aktu par ēku pieņemšanu ekspluatācijā, 2006.gada 25.janvāra kadastra izziņu Nr.10C-1.D/42 (lietas 18.lapa).

[8] Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds, vai VAS „Valsts nekustamie īpašumi" pamatoti atteica pieteicējam atsavināt zemesgabalu ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*.

[9] Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma (redakcijā, kāda bija spēkā uz lēmuma pieņemšanas brīdi 2007.gada 21.martā) 4.panta ceturtā daļa noteica, ka atsevišķos gadījumos valsts un pašvaldības nekustamā īpašuma atsavināšanu var ierosināt šādas personas:

1) zemes īpašnieks vai visi kopīpašnieki, ja viņi vēlas nopirkt zemesgrāmatā ierakstītu ēku (būvi), kas visa atrodas uz īpašumā esošās zemes, vai zemes starpgabalu, kas pieguļ viņu zemei;

2) zemes kopīpašnieks, ja viņš vēlas nopirkt zemesgrāmatā ierakstītu ēku(būvi), kas visa atrodas uz kopīpašumā esošās zemes, vai domājamo daļu no tās samērīgi savai zemes daļai;

3) zemesgrāmatā ierakstītas ēkas (būves) īpašnieks vai visi kopīpašnieki, ja viņi vēlas nopirkt zemesgabalu, uz kura atrodas ēka (būve), vai zemes starpgabalu, kas pieguļ šai zemei;

4) zemesgrāmatā ierakstītas ēkas (būves) kopīpašnieks, ja viņš vēlas nopirkt tā zemesgabala domājamo daļu, uz kura atrodas ēka (būve), samērīgi savai ēkas (būves) daļai;

5) īrnieks vai viņa ģimenes loceklis, ja viņš vēlas nopirkt dzīvojamo māju, tās domājamo daļu vai dzīvokļa īpašumu šā likuma 45.pantā noteiktajā kārtībā;

6) dzīvokļa īpašnieks, ja viņam ir pirmpirkuma tiesības uz citu dzīvokļa īpašumu tajā pašā daudzdzīvokļu mājā un ja viņš vēla nopirkt dzīvokļa īpašumu šā likuma 45.pantā noteiktajā kārtībā;

7) kopīpašnieks, ja viņš vēlas izbeigt kopīpašuma attiecības ar valsti vai pašvaldību;

8) pēc zemes reformas pabeigšanas persona, kurai atbilstoši zemes reformas likumiem līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai zeme ir piešķirta pastāvīgā lietošanā.

Saskaņā ar minētā likuma 1.panta 11.punktu zemes starpgabals ir valstij vai pašvaldībai piederošs zemesgabals, kura platība pilsētā ir mazāka par pašvaldības apstiprinātajos apbūves noteikumos paredzēto minimālo apbūves gabala platību, bet laukos – mazāka par 0,5 hektāriem.

Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma (redakcijā, kāda bija spēkā uz Lēmuma pieņemšanas brīdi 2007.gada 21.martā) 44.panta ceturtā daļa noteica, ka valstij un pašvaldībai piederošu zemesgabalu, uz kura atrodas citai personai (kopīpašniekiem) piederošas ēkas (būves), var pārdot tikai zemesgrāmatā ierakstītas ēkas (būves) īpašniekam (visiem kopīpašniekiem proporcionāli viņu kopīpašuma daļām). Ja šā panta ceturtajā daļā minētā persona, kura savas pirmpirkuma tiesības uz apbūvētu zemesgabalu nevar izmantot vai neizmanto, tai ir zemes nomas tiesības uz to pašu zemesgabalu, uz kuru tai ir pirmpirkuma tiesības, un minētais zemesgabals netiek atsavināts citām personām.

Lietā nav strīda, ka uz pieteicēju šajā lietā nav attiecināmi Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma 4.panta ceturtās daļas 5.-8.punkti.

No minētajām tiesību normām un no lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka, lai pieteicējs šajā lietā varētu ierosināt zemesgabala ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/* atsavināšanu, viņam ir jābūt zemes īpašniekam starpgabalam, kas pieguļ viņa zemei un kuru viņš vēlas nopirkt, vai arī ēkas vai būves īpašniekam, kas atrodas uz zemes gabala, kuru viņš vēlas iegādāties.

Papildus tiesa konstatē, ka likumdevējs ir noteicis īpašu regulējumu attiecībā uz to, kurām personām var tikt pārdots zemesgabals, uz kura atrodas citai personai piederošas ēkas (būves), un proti, šāda zeme var tikt pārdota tikai zemesgrāmatā ierakstītas ēkas (būves) īpašniekam: ja ēkas (būves) īpašnieks savas tiesības neizmanto, tad minētais zemes gabals netiek atsavināts citām personām.

[10] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka Zemesgabals pieguļ pieteicējam piederošajiem zemesgabaliem ar kadastra nr. */dzēsts kadastra numurs/* un */dzēsts kadastra numurs/* (lietas 7.lapa). Kā arī no lietas materiāliem (lietas 7., 16.lapa) ir redzams, ka Zemesgabalam pieguļ arī *L.H.* piederošais zemesgabals ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, kā arī no lietas materiāliem (lietas 7, 16.-18.lapa) ir redzams, ka uz Zemesgabala atrodas *L.H.* piederoša ēka, kas ierakstīta Zemesgrāmatas nodalījumā Nr.277.

No augstākminētā un no Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma 4.panta ceturtās daļas 1. un 3.punkta tiesa secina, ka gan pieteicējam, gan *L.H.* ir tiesības ierosināt Zemesgabala atsavināšanu, tomēr saskaņā ar Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma 44.panta ceturto un piekto daļu *L.H.* kā uz Zemesgabala esošas ēkas īpašniecei ir pirmpirkuma tiesības un, ja viņa neizmanto savas tiesības iegādāties Zemesgabalu, tad Zemesgabals paliek valsts īpašumā. Minētais nozīmē, ka šajā lietā pieteicējam nav subjektīvo publisko tiesību iegādāties Zemesgabalu Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas

likumā noteiktajā kārtībā un VAS „Valsts nekustamie īpašumi" lēmums, noraidot pieteicēja ierosinājumu atsavināt Zemesgabalu ir tiesisks un pamatots.

[11] Pieteicējs sava prasījuma pamatojumā min argumentu, ka Zemesgabala daļa vēsturiski uz 1940.gada 21.jūliju piederēja viņa ģimenei, tādēļ Zemesgabals būtu atsavināms pieteicējam. Vēsturiski šis zemesgabals bija zemesgabals Nr.3a, 50 kvartālā Daugavpilī un tā platība bija 300 m^2.

No Daugavpils pilsētas domes 2007.gada 30.janvāra vēstules Nr.1-104.07/7 (lietas 39.lapa) tiesa secina, ka ar 1999.gada 14.decembra Daugavpils pilsētas zemes komisijas lēmumu Nr.235-22.5.28 pieteicējam tika piešķirtas tiesības iegūt īpašumā par samaksu zemesgabalu ar kadastra numuru Nr. */dzēsts kadastra numurs/* 179m^2 platībā (kas veidoja vēsturiskā zemesgabala daļu), Sakņu ielā 36, Daugavpilī, bet attiecībā uz pārējo vēsturiskā zemesgabala daļu pieteicēja lūgumu noraidīja, jo pārējā vēsturiskā zemesgabala daļa izvietojas ārpus viņa namīpašuma un tā ir daļa no zemesgabala ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, kā arī uz tā atrodas namīpašuma Krāslavas ielā 72, Daugavpilī piebūve.

No lietas materiāliem (lietas 39.lapa) tiesa secina, ka minētais Daugavpils pilsētas zemes komisijas 1999. gada 14. decembra lēmums ir kļuvis neapstrīdams.

Tiesa konstatē, ka īpašumtiesību vēsturiskās situācijas atjaunošana Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumā nav paredzēta kā valsts vai pašvaldības īpašuma atsavināšanas pamats, tādējādi minētais pieteicēja arguments ir noraidāms. Tiesas ieskatā Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma 4.panta ceturtās daļas mērķis nav atjaunot īpašumtiesības saskaņā ar stāvokli, kāds tas bija uz 1940.gada 21.jūliju, un tajā paredzētās valsts īpašuma atsavināšanas iespējas nav radītas kā līdzekļi, ar kuriem atjaunot vēsturisko situāciju, bet gan kā līdzekļi, kuri palīdzētu atrisināt atsevišķas lietu tiesību izpratnē netipiskas situācijas, kuras varētu būt izveidojušās zemes reformas rezultātā (piemēram, zemes un uz tās atrodošo ēku piederība dažādām personām).

Vēsturiskās īpašumtiesību situācijas atjaunošana ir zemes reformas mērķis, un, ja persona ir vēlējusies atjaunot vēsturiskās īpašumtiesības, vai saņemt viņas ģimenei vēsturiski piederējušo zemi īpašumā par maksu, viņai bija jārīkojas saskaņā ar likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" paredzētājām normām. Ja minētajā likumā paredzētās iespējas ir izsmeltas, tai skaitā ir kļuvuši neapstrīdami attiecībā uz konkrēto zemesgabalu pieņemtie lēmumi vai ir stājušies spēkā attiecībā uz konkrēto zemesgabalu taisītie spriedumi, tad personai vairs nav subjektīvo publisko tiesību panākt vēsturisko īpašumtiesību situācijas atjaunošanu Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma kārtībā.

Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 6.panta 1.punkts noteica, ka līdz 1992.gada 20. jūnijam bijušajiem zemes īpašniekiem, visiem pašreizējiem zemes lietotājiem un citiem zemes pieprasītājiem jāiesniedz pieprasījums par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu, zemes nodošanu īpašumā

vai par zemes piešķiršanu lietošanā tai pilsētas pašvaldībai, kuras teritorijā atrodas pieprasāmais zemes gabals. Savukārt minētā likuma 12.panta sestā daļa paredz, ka bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, kuri nav iesnieguši pieprasījumus šā likuma 6.panta 1.punktā noteiktajā termiņā, ir tiesības pieprasīt zemes īpašuma tiesību atjaunošanu līdz 1994.gada 1.jūnijam. Šā termiņa nokavēšanas gadījumā zemes īpašuma tiesības bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem (tai skaitā personām, kuras līdz 1940.gada 21.jūlijam uzsāka izpirkt (aizpirka) Latvijā atstātos vācu izceļotāju nekustamos īpašumus no Vispārējās Lauksaimniecības bankas vai Valsts zemes bankas, kā arī šo personu mantiniekiem) uz zemes gabaliem, kas viņiem piederēja 1940.gada 21.jūlijā, var atjaunot tiesa, ja prasības pieteikums par īpašuma tiesību atjaunošanu tiesai iesniegts līdz 2008.gada 1.septembrim, izņemot gadījumus, kad:

1) zemes īpašuma tiesības likumā noteiktajā kārtībā ir atjaunojusi vai ieguvusi cita persona (arī valsts vai pašvaldība);

2) pilsētas zemes komisija pieņēmusi attiecīgu atzinumu par zemes nodošanu īpašumā par maksu vai par fiziskās personas pieteikumu zemes gabala pirkšanai, vai par pieprasītā zemes gabala piešķiršanu citam bijušajam zemes īpašniekam vai viņa mantiniekiem no līdzvērtīgu zemju kompensācijas fonda;

3) zeme kā apbūvēts vai neapbūvēts īpašuma objekts ir nodota privatizācijai vai atsavināšanai.

Minētās likuma normas nozīmē, ka pieteicējam attiecībā uz Zemesgabalu līdz 1992.gada 20. jūnijam bija jāiesniedz pieprasījums par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes nodošanu īpašumā. Likumdevējs ir paredzējis tiesību uz zemes īpašuma atjaunošanu izmantošanas termiņa pagarināšanu līdz 2008.gada 1.septembrim, iesniedzot prasības pieteikumu tiesā, taču likumdevējs, paredzot izņēmumus likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta sestajā daļā, vairs nenodrošina to, ka konkrētais zemesgabals vēl būs pieejams.

[12] Pieteicējs sava prasījuma pamatojumā norāda uz apstākli, ka ēka uz Zemesgabala ir uzbūvēta nelikumīgi un to nebija tiesību pieņemt ekspluatācijā un ierakstīt Zemesgrāmatā. Tiesa konstatē, ka 2006.gada 1.martā uz Zemesgabala esošā ēka ir ierakstīta Zemesgrāmatā, pamatojoties uz 2005.gada 28.aprīļa aktu par ēku pieņemšanu ekspluatācijā un 2006.gada 25.janvāra Kadastra izziņu Nr.10C-1.D/42 (lietas 16.lapa).

Tiesa norāda, ka jautājums par minētās ēkas pieņemšanas ekspluatācijā likumību nav šīs lietas pieteikuma priekšmets, tādējādi minētais pieteicēja arguments ir noraidāms. Tiesa norāda, ja persona uzskata, ka būvatļauja ir prettiesiska, tad viņai ir tiesības griezties pašvaldībā vai vēlāk tiesā ar pieteikumu par būvatļaujas atcelšanu, ja pašvaldības lēmums to neapmierina. Savukārt, ja persona uzskata, ka ēka tiek būvēta bez būvatļaujas, tad viņai ir tiesības griezties Valsts būvinspekcijā ar lūgumu izvērtēt minētās būvniecības likumību un uzdot pārtraukt minēto būvniecību. Ja persona uzskata, ka

nelikumīgi uzbūvētā ēka ir legalizēta nelikumīgi, tad viņai ir tiesības griezties tiesā par attiecīgā pašvaldības lēmuma atcelšanu.

[13] Ņemot vērā sprieduma [9-12] punktos minētos argumentus, tiesa konstatē, valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" valdes 2007. gada 21. marta lēmums Nr.269 ir tiesisks un pamatots, bet pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt *R.G.* pieteikumu par valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" valdes 2007. gada 21. marta lēmuma Nr.269 atcelšanu un jauna – pieteicējam labvēlīga – administratīvā akta izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008.gada 25.novembrī

Tiesnese (paraksts) T.Jefremova

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese _____ T.Jefremova
Rīgā, 2008. gada 25. novembrī